

Ett nytt regelverk för nyanlända
invandrades etablering i arbets- och
samhällslivet 2016:35
Diarienummer A2016-01883-I.
Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm
a.registrator@regeringskansliet.se

Trygghetsfonden TSL:s spontana yttrande över:

Ett nytt regelverk för nyanlända invandrades etablering i arbets- och samhällslivet (Ds 2016:35)

Inledning till Trygghetsfonden TSL:s yttrande

TSL är inte remissinstans till denna promemoria men ser ett antal områden som vi gärna önskar framhålla som väsentliga vid översynen av ett nytt regelverk för nyanlända invandrades etablering i arbets- och samhällslivet. TSL beskriver i detta yttrande därför några områden som TSL anser skulle behöva förtydligas i promemorian.

Utgångspunkter för TSL:s yttrande

En stor andel av deltagarna i TSL:s omställningsstöd har en lång arbetslivserfarenhet med sig. Tidigare erfarenheter från TSL:s omställningssituationer visar att de deltagare som inte har formella intyg på sin kompetens har svårare att finna ny anställning. Ett stort hinder för många arbetssökande är därmed att den erfarenhet och kunskap deltagaren har, inte synliggjorts och dokumenterats på ett sätt som gör kompetensen tydlig för framtida arbetsgivare.

Genom en kvalitetssäkrad valideringsprocess kan individen få sin kompetens dokumenterad på olika vis. Beroende på vilket syfte valideringen har sker genomförandet på olika sätt och av olika aktörer. För att synliggöra den kompetens som är relevant i relation till direkt matchning mot ett nytt arbete är den så kallade branschvalideringen mest aktuell ur TSL:s perspektiv. Med branschvalidering menas därmed i detta yttrande sådan validering där en bransch har ansvaret för att säkerställa att de kompetensområden och kompetenskrav individen valideras mot är kritiska och gällande för de yrkesroller och arbetsuppgifter som avses. Valideringsprocessen bör leda antingen till ett kompetensintyg med kompletteringsutlåtande eller till ett yrkescertifikat eller yrkesbevis.

Ett intyg som visar individens kompetens som är erkänt av branschen och känns igen av dess arbetsgivare blir ett viktigt komplement till andra referenser eftersom det visar hur individens kompetens förhåller sig till de kompetenskrav som är aktuella just nu.

TSL gör bedömningen att under kommande år kommer en större andel än idag av inflödet av uppsagda till TSL:s omställningsförsäkring utgöras av personer med utländsk härkomst. Detta kommer förmodligen ställa högre krav på samhällets insatser

vid omställning liksom på omställningsorganisationernas förmåga att hantera de speciella behov som denna grupp kan tänkas ha.

TSL har under förstudien "Kompetens för arbete" dragit ett antal slutsatser som kort redovisas nedan. De viktigaste slutsatserna i denna förstudie sammanfattas i följande punkter:

- Branschmodeller för validering behöver synliggöras för och användas av alla aktörer i samhället
- Ekonomiska resurser finns idag inte hos myndigheter och parter för utveckling, vidareutveckling och förvaltning av branschmodeller för validering för användning på nationell nivå
- Behov av större nationell samverkan och koordinering kring branschvalidering och yrkesutbildning

TSL ser inte validering som en insats som är relevant för alla i omställning, men validering måste finnas tillgänglig för alla oavsett behov, funktion, språkliga kunskaper samt tidigare kunskaper och yrke. Validering i enlighet med en branschmodell är alltså att ses som ett av många olika verktyg att använda i samband med en omställningssituation.

TSL anser därför att en nationell infrastruktur för validering behöver skapas i Sverige istället för en form av decentraliserad modell som förordas i departementspromemorian *Validering med mervärde* (Ds 2016:24). Med så många som samtidigt uttrycker en så tydlig gemensam ambition har det kanske inte funnits ett bättre tillfälle än just nu för att tillsammans utveckla en hållbar nationell infrastruktur som stödjer ett livslångt lärande.

TSL:s återkoppling på promemorian

TSL anser att frågor kring utbildning och validering måste hanteras på övergripande samhällsnivå för att enhetlighet, tillgänglighet och hög kvalitet ska kunna uppnås.

TSL saknar i denna promemoria tydliga förslag till incitament för framför allt arbetsgivare, utbildningsanordnare liksom branschorganisationer m fl för att mer aktivt vidareutveckla validering som ett instrument på utbildnings- och arbetsmarknadsområdet och göra detta mer tillgängligt för nyanlända liksom för övriga arbetssökande. TSL anser att det behövs tydliga incitament för enskilda, anordnare och arbetsgivare för att investera i livslångt lärande.

Det är en stor begränsning ur TSL:s perspektiv att en arbetssökande endast kan studera 15 dagar på heltid med bibehållen a-kassa. TSL har ingen möjlighet att erbjuda försörjningsstöd under studier. I nuläget krävs en anvisning från Arbetsförmedlingen för att en arbetslös ska kunna erhålla aktivitetsstöd under studier. För att TSL:s deltagare ska kunna erhålla aktivitetsstöd i större utsträckning och tidigare i sin arbetslöshet, krävs därmed en större samverkan mellan TSL och Arbetsförmedlingen.

Alternativt skulle regelverket för aktivitetsstöd behöva förändras så att personer i omställning lättare kan ta del av detta stöd.

Bilaga

1. Trygghetsfonden TSL:s analysrapport "Kompetens för arbete".

Med vänlig hälsning
Trygghetsfonden TSL

Caroline Söder
Vd